
EBA/GL/2024/06

6.6.2024

Retningslinjer

for minimumsindholdet af ledelsesordningerne for udstedere af
aktivbaserede tokens

Compliance og indberetningskrav

Status for disse retningslinjer

1. Dette dokument indeholder retningslinjer, der er udstedt i henhold til artikel 16 i forordning (EU) nr. 1093/2010¹. I henhold til artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1093/2010 skal de kompetente myndigheder som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 35), litra a), i forordning (EU) nr. 2023/1114, som retningslinjerne finder anvendelse på, og finansielle institutter bestræbe sig på at overholde retningslinjerne bedst muligt.
2. Retningslinjerne afspejler EBA's syn på passende tilsynspraksis inden for det europæiske finanstilsynssystem eller på, hvordan EU-retten bør anvendes inden for et bestemt område. De kompetente myndigheder, som er omhandlet i artikel 4, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1093/2010, og som er omfattet af retningslinjerne, bør efterleve disse ved i fornødent omfang at indarbejde dem i deres praksis (f.eks. ved at ændre deres retlige rammer eller deres tilsynsprocesser), også hvor retningslinjerne primært er rettet mod institutter.

Indberetningskrav

3. I henhold til artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1093/2010 skal de kompetente myndigheder senest den 20.11.2024 underrette EBA om, hvorvidt de efterlever eller agter at efterleve disse retningslinjer, eller begrundet eventuel manglende efterlevelse. Hvis EBA ikke er blevet underrettet inden denne dato, anser EBA de kompetente myndigheder for ikke at efterleve retningslinjerne. Underretninger fremsendes ved hjælp af det skema, der er tilgængeligt på EBA's websted, med referencen "EBA/GL/2024/06". Underretninger fremsendes af personer med behørig beføjelse til at indberette efterlevelse på vegne af deres kompetente myndigheder. Enhver ændring af status med hensyn til efterlevelse skal også meddeles EBA.
4. Underretninger offentliggøres på EBA's websted i henhold til artikel 16, stk. 3.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed), om ændring af afgørelse nr. 716/2009/EF og om ophævelse af Kommissionens afgørelse 2009/78/EF (EUT L 331 af 15.12.2010, s. 12).

Emne, anvendelsesområde og definitioner

Emne

5. Disse retningslinjer præciserer i overensstemmelse med artikel 34, stk. 13, i forordning (EU) 2023/1114 minimumsindholdet af ledelsesordningerne for udstedere af aktivbaserede tokens (ART'er), navnlig med hensyn til redskaberne til overvågning af risiciene², forretningskontinuitetsplanerne, den interne kontrolmekanisme og revisionerne, herunder det minimum af dokumentation, der skal anvendes ved revisionerne.

Anvendelsesområde

6. Disse retningslinjer finder anvendelse ved meddelelse af tilladelse og på løbende basis på de kompetente myndigheder som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 35), litra a), i forordning (EU) 2023/1114 og på udstedere af ART'er.
7. Retningslinjerne finder anvendelse på alle udstedere af ART'er, uafhængigt af deres aktuelle ledelsesstrukturer.
8. Enhver henvisning til et ledelsesorgan omfatter også udstedere af ART'er, der er juridiske personer ledet af én fysisk person.
9. Udstedere af ART'er bør overholde og de kompetente myndigheder bør sikre, at udstedere af ART'er overholder disse retningslinjer, herunder, hvor det er relevant, på koncernniveau.

Målgrupper

10. Disse retningslinjer er rettet til de kompetente myndigheder som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 35), litra a), i forordning (EU) 2023/1114.
11. Disse retningslinjer er også rettet til udstedere som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 10), i forordning (EU) 2023/1114, af ART'er som defineret i artikel 3, stk. 1, nr. 6, i samme forordning. Hvis udstederen af ART'er er et kreditinstitut, bør udstederen overholde del I, del V, afsnit 12, 12.1, 12.2, 12.3, del VI og del VII sammenholdt med kravene i direktiv 2013/36/EU og EBA's retningslinjer for intern ledelse.³

² Enhver henvisning til risici i disse retningslinjer bør omfatte alle risici, som udstedere af ART'er er eller kan blive udsat for, herunder risici for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme.

³ [Retningslinjer vedrørende intern ledelse i henhold til direktiv 2013/36/EU](#)

Definitioner

12. Medmindre andet er angivet, har de udtryk, der er anvendt og defineret i forordning (EU) 2023/1114, direktiv 2014/65/EU, EBA's retningslinjer vedrørende interne ledelsesordninger for investeringsselskaber i henhold til IFD⁴ og forordning (EU) 2022/2554, samme betydning i disse retningslinjer. I disse retningslinjer finder følgende definitioner endvidere anvendelse:

Koncern	er en koncern som defineret i artikel 2, nr. 11), i direktiv 2013/34/EU ⁵ .
Ledelsesorgan i dets ledelsesfunktion	er det ledelsesorgan, der varetager den faktiske ledelse af udstederen af ART'er, og som omfatter de personer, der varetager ledelsen af udstederens aktiviteter.
Ledelsesorgan i dets tilsynsfunktion	er, i det omfang et sådant er oprettet, det ledelsesorgan, der varetager tilsynet med og overvågningen af ledelsens beslutningstagning.
Operationel modstandsdygtighed	er en udsteder af ART'ers evne til at varetage kritiske eller vigtige funktioner under forstyrrelser.
Operationel risiko	er den operationelle risiko som fastsat i artikel 4, stk. 1, nr. 52, i forordning (EU) 575/2013.

Gennemførelse

Anvendelsesdato

13. Disse retningslinjer finder anvendelse 20.12.2024.

⁴ [Retningslinjer vedrørende intern ledelse i henhold til direktiv \(EU\) 2019/2034](#)

⁵ [Direktiv 2013/34/EU om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer](#)

Retningslinjer

Del I – Anvendelse af proportionalitetsprincippet

14. Udstedere af ART'er og de kompetente myndigheder bør tage hensyn til proportionalitetsprincippet, når de anvender og gennemfører disse retningslinjer med henblik på at sikre, at ledelsesordningerne er i overensstemmelse med udstederen af ART'ers, og, hvor det er relevant, koncernens individuelle risikoprofil, står i rimeligt forhold til udstederens størrelse og interne organisation, er relevant for udstederens forretningsmodel, er egnet til arten, omfanget og kompleksiteten af udstederens aktiviteter og er tilstrækkelige til effektivt at opfylde målene i de relevante reguleringsmæssige krav og bestemmelser.
15. Ved anvendelse af proportionalitetsprincippet og for at sikre korrekt gennemførelse af ledelseskravene i forordning (EU) 2023/1114, som nærmere fastsat i disse retningslinjer, bør udstedere af ART'er og de kompetente myndigheder tage følgende kriterier i betragtning:
- a. udstederen af ART'ers størrelse udtrykt som balancesum
 - b. udstederen af ART'ers selskabsform
 - c. hvorvidt udstederen af ART'er er børsnoteret
 - d. klassificeringen af den udstedte aktivbaserede token som signifikant eller ikkesignifikant i henhold til artikel 43 og 44 og artikel 56 og 57 i forordning (EU) 2023/1114
 - e. nærmere oplysninger om samt mængden og antallet af udstedte ART'er
 - f. hvorvidt de udstedte ART'er er optaget til handel
 - g. hvilken konsensumekanisme der anvendes til at udstede og validere ART'erne
 - h. arten og kompleksiteten af alle forretningsaktiviteter
 - i. typen af de godkendte aktiviteter og de tjenester, der udføres
 - j. hvorvidt der udføres grænseoverskridende transaktioner, og størrelsen af transaktionerne i de enkelte jurisdiktioner
 - k. størrelsen af reserven af aktiver
 - l. typen og kompleksiteten af de aktiver, som en token er baseret på
 - m. hvorvidt indehaverne af ART'er er private indehavere

- n. brugen af tredjepartstjenesteudbydere
 - o. de anvendte distributionskanaler, herunder de kanaler, der stilles til rådighed af tredjepartstjenesteudbydere
 - p. de eksisterende informations- og kommunikationsteknologisystemer (IKT-systemer), herunder forretningskontinuitetsforanstaltninger og brugen af IKT-tredjepartsenheder som omhandlet i artikel 34, stk. 5, første afsnit, litra h), i forordning (EU) nr. 2023/1114.
16. Udstedere af ART'er, der forvaltes af én fysisk person, bør råde over alternative ordninger, der sikrer forsvarlig og forsigtig forvaltning af sådanne udstedere og passende hensyntagen til ledelsesordninger, herunder ved at sørge for passende kontrol og balance i beslutningstagningen.

Del II – Ledelsesorganets rolle og sammensætning

1. Ledelsesorganets rolle og ansvarsområder

17. I henhold til artikel 34 i forordning (EU) 2023/1114 skal en udsteder af ART'ers ledelsesorgan definere, føre tilsyn med og være ansvarlig for gennemførelsen af solide ledelsesordninger, der sikrer effektiv og forsigtig ledelse af udstederen og varetagelse af ART-indehaveres interesser, herunder funktionsadskillelse og identifikation, forebyggelse og håndtering af interessekonflikter hos udstederen af ART'er i henhold til artikel 32 i forordning (EU) 2023/1114.
18. Ledelsesorganets opgaver bør være klart defineret og, hvor det er relevant, sondres der mellem ledelsesfunktionens (ledelsesmæssig funktion) opgaver og tilsynsfunktionens (ikkeledelsesmæssig funktion) opgaver. Ledelsesorganets ansvarsområder og opgaver bør beskrives i et skriftligt dokument og godkendes af ledelsesorganet. Alle medlemmer af ledelsesorganet bør have fuldt kendskab til ledelsesorganets struktur og ansvarsområder og, hvor det er relevant, opgavefordelingen mellem ledelsesorganets forskellige funktioner.
19. Hvor det er relevant, bør ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion og i dets ledelsesfunktion samarbejde effektivt. De to funktioner bør orientere hinanden i relevant omfang, for at de hver især kan varetage deres respektive roller. For at sikre tilstrækkelig kontrol og balance bør ledelsesorganets beslutningstagning ikke være domineret af et enkelt medlem eller en lille gruppe af dets medlemmer.
20. Ledelsesorganets ansvarsområder bør som minimum omfatte fastsættelse og godkendelse af samt tilsyn med gennemførelsen af:

- a. udstederens overordnede forretningsstrategi og vigtigste politikker inden for de gældende retlige og reguleringsmæssige rammer under hensyntagen til udstederens langsigtede finansielle interesser og solvens samt ART-indehavernes interesser
- b. politikkerne i henhold til artikel 34, stk. 5, i forordning (EU) 2023/1114; politikkerne bør være i overensstemmelse med udstederens risikoappetit og -tolerance samt egenskaberne og behovene hos udstederen af ART'ers kunder, som de vil blive udbudt til, og de potentielle indehavere
- c. udstederens organisation i forbindelse med udstedelse af ART'er med angivelse af de færdigheder, den viden og den ekspertise, der kræves af medarbejderne, og de nødvendige ressourcer
- d. den overordnede risikostrategi, udstederens risikoappetit og ramme for risikostyring, herunder relevante politikker og procedurer, under hensyntagen til den makroøkonomiske situation og konjunkturudviklingen, og med angivelse af ledelsesorganets involvering i spørgsmål vedrørende risikostyring
- e. en passende og effektiv intern kontrolramme, herunder en risikostyringsramme og velfungerende interne kontrolmekanismer for at sikre, at gældende reguleringsmæssige krav overholdes, herunder med hensyn til forvaltning af reserven af aktiver
- f. en aflønningspolitik for udstedere af signifikante ART'er, der er i overensstemmelse med artikel 45, stk. 1, i forordning (EU) 2023/1114⁶
- g. politikkerne og procedurerne til identificering, forebyggelse, håndtering og oplysning i forbindelse med interessekonflikter i overensstemmelse med artikel 32 i forordning (EU) 2023/1114⁷
- h. ordninger, hvis formål er at sikre, at de individuelle og kollektive egnethedsvurderinger af ledelsesorganet udføres, at ledelsesorganets sammensætning er hensigtsmæssig, og at ledelsesorganet varetager sine funktioner
- i. en risikokultur i overensstemmelse med del IV, afsnit 7, som omhandler udstederen af ART'ers risikobevidsthed og risikoadfærd
- j. en virksomhedskultur og værdier i overensstemmelse med del IV, afsnit 8, som fremmer ansvarlig og etisk adfærd, herunder et adfærdskodeks eller et lignende instrument

⁶ Se de reguleringsmæssige tekniske standarder for minimumsindholdet af ledelsesordningerne for aflønningspolitikken for udstedere af signifikante ART'er i overensstemmelse med artikel 45, stk. 7, litra a), i forordning (EU) 2023/1114.

⁷ Se de reguleringsmæssige tekniske standarder for interessekonflikter i henhold til artikel 32, stk. 5, i forordning (EU) 2023/1114.

- k. ordninger, hvis formål er at sikre integriteten af systemerne til bogføring og regnskabsaflæggelse, herunder finans- og driftsstyring og overholdelse af lovgivning og relevante standarder.
21. Når ledelsesorganet fastsætter, godkender og fører tilsyn med gennemførelsen af de aspekter, der er anført i punkt 20, bør det sikre, at forretningsmodellen og ledelsesordningerne tager hensyn til alle risici, som udstederen af ART'er er eller kan blive udsat for, og de risici, som ART'erne udgør eller kan udgøre for andre og for miljøet. I den forbindelse bør udstedere af ART'er også tage hensyn til alle relevante risikofaktorer, herunder miljø-, samfunds- og ledelsesmæssige risikofaktorer (ESG), og tage klima- og andre miljøpåvirkninger forårsaget af energiforbruget i de anvendte konsensus- og valideringsmekanismer i betragtning. Andre ESG-risici, der bør tages i betragtning, er f.eks. juridiske risici inden for aftale- eller arbejdsret, risici i forbindelse med potentielle brud på menneskerettighederne eller andre ESG-risikofaktorer, der kan påvirke det land, hvor en tredjepartstjenesteudbyder er etableret, og dennes evne til at levere de aftalte serviceniveauer.
22. Ledelsesorganet bør føre tilsyn med offentliggørelsesprocessen, navnlig som fastsat i artikel 30 i forordning (EU) 2023/1114, og kommunikationen med eksterne interessenter og de kompetente myndigheder.
23. Alle medlemmer af ledelsesorganet bør underrettes om udstederen af ART'ers overordnede aktiviteter, finansielle situation og risikofaktorer under hensyntagen til den økonomiske situation og konjunkturudviklingen, samt om trufne beslutninger med stor indvirkning på udstedelsen af ART'er eller på andre væsentlige forretningsaktiviteter.
24. Et medlem af ledelsesorganet kan være ansvarligt for en intern kontrolfunktion, jf. del V, forudsat at medlemmet ikke har andre mandater, der ville bringe vedkommendes interne kontrolaktiviteter og den interne kontrolfunktions uafhængighed i fare.
25. Ledelsesorganet bør overvåge, regelmæssigt gennemgå og afhjælpe eventuelt identificerede svagheder vedrørende gennemførelsen af processer, strategier og politikker i forbindelse med de ansvarsområder, der er anført i dette afsnit. Ledelsesrammen og dens gennemførelse bør gennemgås og opdateres regelmæssigt under hensyntagen til proportionalitetsprincippet, som yderligere beskrevet i del I. En mere indgående gennemgang bør foretages, når væsentlige ændringer påvirker udstederen af ART'er.
26. Hvis udstedere af ART'er er juridiske personer, der ledes af én fysisk person i henhold til deres vedtægter og nationale lovgivning, bør henvisningerne i disse retningslinjer til et ledelsesorgan forstås som gældende for den enkeltperson, der er ansvarlig for at gennemføre alternative ordninger for at sikre forsvarlig og forsigtig ledelse af en sådan udsteder og relevant hensyntagen til ledelsesordninger.

2. Ledelsesorganets ledelsesfunktion

27. Ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion bør deltage aktivt i udstederen af ART'ers aktiviteter og bør træffe beslutninger på et forsvarligt og velinformeret grundlag.
28. Ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion bør være ansvarligt for gennemførelsen af de strategier og politikker, som det har fastsat, og regelmæssigt drøfte gennemførelsen og hensigtsmæssigheden af disse strategier og politikker med ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion. Den operationelle gennemførelse kan udføres af udstederen af ART'ers ledelsesorgan.
29. Medlemmerne af ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion bør konstruktivt udfordre og kritisk gennemgå forslag, redegørelser og oplysninger, der modtages, når det udøver sit skøn og træffer beslutninger.
30. Hvor det er relevant, bør ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion regelmæssigt, rettidigt og på en sammenhængende måde underrette ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion og indberette til dette alle relevante oplysninger, der er nødvendige for at udføre dets opgaver, herunder risici og anden udvikling, der påvirker udstederen af ART'ers aktiviteter, f.eks. væsentlige beslutninger om forretningsaktiviteter, udstederens organisation og underliggende teknologier, indgåede risici og overholdelse af risikoappetit og -strategi, risiko for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, IKT-hændelser og rapportering, væsentlige tab som følge af operationelle risici, likviditet og reserve af aktiver og disses forvaltning.

3. Ledelsesorganets tilsynsfunktion

31. Med forbehold af ansvarsområderne i henhold til gældende national selskabsret bør ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion:
 - a. føre tilsyn med og overvåge ledelsens beslutningsprocesser og handlinger og føre effektivt tilsyn med ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion, herunder overvågning og undersøgelse af dets individuelle og kollektive resultater samt fastsættelse og gennemførelse af udstederen af ART'ers strategi og mål
 - b. konstruktivt udfordre og kritisk gennemgå forslag og oplysninger, som stilles til rådighed af medlemmer af ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion, samt dets beslutninger
 - c. sikre og regelmæssigt vurdere effektiviteten af udstederne af ART'ers ledelsesramme og træffe passende foranstaltninger til afhjælpning af eventuelt konstaterede mangler
 - d. føre tilsyn med og overvåge, at udstederens strategiske mål, organisationsstruktur, risikostrategi, risikoappetit, rammer for risikostyring og andre politikker (f.eks. investeringspolitik for reserven af aktiver) gennemføres konsekvent

- e. overvåge, at udstederen af ART'ers risikokultur gennemføres konsekvent
- f. føre tilsyn med gennemførelsen, opdateringen og den effektive anvendelse af politikker og procedurer til identifikation, forebyggelse, håndtering og offentliggørelse af interessekonflikter i henhold til artikel 32 i forordning (EU) 2023/1114⁸
- g. føre tilsyn med integriteten af finansielle oplysninger og finansiell rapportering og rammen for intern kontrol, herunder en effektiv og solid ramme for risikostyring
- h. sikre, at de ansvarlige for interne kontrolfunktioner er i stand til at handle uafhængigt og, uanset ansvaret for at rapportere til andre interne organer, forretningsområder eller -enheder, kan rejse problemstillinger og advare ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion direkte, når det er nødvendigt, hvis en negativ risikoudvikling påvirker eller kan påvirke udstederen af ART'er
- i. fastlægge og overvåge gennemførelsen af den interne revisionsplan.

Del III – Ledelsesramme

4. Organisatorisk ramme og struktur

4.1 Organisatorisk ramme

- 32. En udsteder af ART'ers ledelsesorgan bør sikre en passende og gennemsigtig organisatorisk og operationel struktur for den pågældende udsteder og bør have en skriftlig beskrivelse heraf. Strukturen bør fremme og påvise effektiv og forsigtig ledelse af udstederen af ART'er og koncernen, hvor det er relevant.
- 33. Ledelsesorganet bør sikre, at de interne kontrolfunktioner har passende finansielle og menneskelige ressourcer samt beføjelser til effektivt at varetage deres funktion. Compliancefunktionen bør som minimum fungere uafhængigt, herunder have passende funktionsadskillelse. Rapporteringskanalerne og fordelingen af ansvar bør være klare, veldefinerede, sammenhængende, kunne håndhæves og være behørigt dokumenteret. Dokumentationen bør opdateres efter behov.
- 34. Udstederen af ART'ers struktur bør ikke forringe ledelsesorganets evne til at føre tilsyn med og styre de risici, som udstederen eller, hvor det er relevant, koncernen er eksponeret for, eller den kompetente myndigheds evne til at føre tilsyn med udstederen af ART'er.

⁸ Se de reguleringsmæssige tekniske standarder for interessekonflikter i henhold til artikel 32, stk. 5, i forordning (EU) 2023/1114.

35. Ledelsesorganet bør vurdere, om og hvordan væsentlige ændringer i koncernstrukturen, hvor det er relevant, f.eks. oprettelse af nye datterselskaber, fusioner og overtagelser, frasalgs eller likvidation af dele af koncernen eller ekstern udvikling, påvirker forsvarligheden af udstederen af ART'ers organisatoriske ramme. I det omfang der identificeres svagheder, bør ledelsesorganet hurtigt gennemføre de nødvendige justeringer.

4.2 Kend strukturen ("know your structure")

36. Ledelsesorganet bør have fuldt kendskab til udstederen af ART'ers retlige, organisatoriske og operationelle struktur ("know your structure") og sikre, at den stemmer overens med udstederens godkendte forretnings- og risikostregeri og risikoappetit og er omfattet af udstederens ramme for risikostyring.
37. Ledelsesorganet bør sikre, at en udsteder af ART'ers og, hvor det er relevant, en koncerns struktur er klar, effektiv og gennemsigtig for medarbejderne, aktionærene og andre interessenter og for den kompetente myndighed.
38. Ledelsesorganet bør vejlede om udstederen af ART'ers struktur, udvikling og begrænsninger og sikre, at strukturen er begrundet og effektiv og ikke medfører unødigt eller uhensigtsmæssigt kompleksitet.
39. Ved etableringen af strukturerne bør ledelsesorganet være bekendt med strukturerne, deres formål og de særlige risici, der knytter sig til dem, og sikre, at de interne kontrolfunktioner involveres i relevant omfang. Strukturerne bør kun godkendes og opretholdes, hvis formålet med dem er blevet klart defineret og forstået, og hvis ledelsesorganet finder det godt gjort, at alle væsentlige risici, herunder omdømmerisici, er blevet identificeret, at alle risici kan håndteres effektivt og indberettes i relevant omfang, og at et effektivt tilsyn er sikret. Jo mere kompleks og uigennemsigtig den organisatoriske og operationelle struktur er, og jo større risiciene er, desto grundigere bør tilsynet med strukturen være.
40. Udstedere af ART'er bør i deres beslutningsproces tage hensyn til resultaterne af en risikovurdering, der udføres for at identificere, om strukturerne kan anvendes til et formål relateret til hvidvask af penge/finansiering af terrorisme eller anden økonomisk kriminalitet, for at sikre at udstederen eller sektoren ikke er udsat for en stor risiko for hvidvask af penge/finansiering af terrorisme. Derfor bør udstedere af ART'er som minimum tage hensyn til:
- a. i hvilket omfang den jurisdiktion, hvor strukturen vil blive etableret, overholder EU-standarder og internationale standarder om gennemsigtheds på skatteområdet og på området for bekæmpelse af hvidvask og finansiering af terrorisme
 - b. i hvilket omfang strukturen tjener et åbenbart økonomisk og lovligt formål
 - c. i hvilket omfang strukturen kan anvendes til at skjule den reelle ejers identitet

- d. i hvilket omfang det forhold, der begrundet den eventuelle etablering af en struktur, giver anledning til bekymring
 - e. hvorvidt strukturen kan hindre et effektivt tilsyn fra udstederen af ART'ers ledelsesorgans side eller udstederens evne til at styre den dermed forbundne risiko
 - f. hvorvidt strukturen indebærer hindringer for et effektivt tilsyn fra de kompetente myndigheders side.
41. Udstedere af ART'er bør aldrig etablere uigennemsigtige og unødvendigt komplekse strukturer, der ikke har en klar økonomisk begrundelse eller et klart retligt formål, eller strukturer, der kan give anledning til bekymring for, om de oprettes med henblik på et formål, der er forbundet med økonomisk kriminalitet.
42. Udstedere af ART'er bør dokumentere deres beslutninger og kunne begrunde deres beslutninger over for de kompetente myndigheder.
43. Disse strukturer og aktiviteter, herunder deres overensstemmelse med lovgivningen og de faglige standarder, bør underkastes regelmæssig kontrol. Hvis der er etableret en intern revisionsfunktion, bør denne varetage revisionen med en risikobaseret tilgang.

5. Organisatorisk ramme i koncernsammenhæng

44. Hvor det er relevant, bør udstedere af ART'er sikre, at ledelsesordninger, processer og mekanismer er konsekvente og velintegrerede på koncernniveau. Udstedere af ART'er bør derfor sikre, at deres datterselskaber, som er omfattet af forordning (EU) 2023/1114, gennemfører tilsvarende ordninger, processer og mekanismer for at sikre robuste ledelsesordninger på koncernniveau. De kompetente funktioner hos en udsteder af ART'er og dennes datterselskaber, der er omfattet af forordning (EU) 2023/1114, bør samarbejde og udveksle data og oplysninger, hvor det er relevant.
45. Selv om politikker og dokumentation kan være indarbejdet i særskilte dokumenter, bør udstedere af ART'er tage muligheden for at kombinere dem i betragtning eller henvise til dem i ét ledelsesrammedokument.

6. Outsourcing⁹

46. Ledelsesorganet bør godkende og regelmæssigt gennemgå og opdatere en udsteder af ART'ers outsourcingpolitik og sikre, at relevante ændringer gennemføres rettidigt.

⁹ Dette afsnit bør læses i sammenhæng med afsnit 12.3 i disse retningslinjer, hvor det er relevant. Udstedere af ART'er bør, i det omfang det er relevant, henvise til EBA's retningslinjer for outsourcing under hensyntagen til anvendelsen af proportionalitetsprincippet.

47. Outsourcingpolitikken bør omhandle konsekvenserne af brugen af outsourcing for en udsteder af ART'ers aktiviteter og de risici, udstederen udsættes for (f.eks. operationelle risici, herunder retlige, omdømmerisici og koncentrationsrisici).
48. Politikken bør omfatte de indberetnings- og overvågningsordninger, der skal gennemføres fra oprettelsen til ophøret af outsourcingordninger (herunder due diligence-proces og risikovurdering, administration og overvågning af ordningen, opsigelse, beredskabsplaner og exitstrategier).
49. Outsourcing af funktioner kan ikke medføre uddelegering af ledelsesorganets ansvarsområder. En udsteder af ART'er vil fortsat være fuldt ansvarlig for alle outsourcete tjenester og aktiviteter samt for ledelsesbeslutninger, der udspringer deraf. Outsourcingpolitikken bør således præcisere, at outsourcing ikke fritager udstederen af ART'er for dennes retlige og forskriftsmæssige forpligtelser.
50. Politikken bør præcisere, at outsourcingordninger ikke må udgøre en hindring for et effektivt tilsyn med udstederen af ART'er på stedet eller eksternt og bør ikke være i modstrid med eventuelle tilsynsmæssige begrænsninger af tjenester og aktiviteter. Politikken bør også omfatte koncerninterne outsourcingordninger og tage hensyn til eventuelle særlige koncernforhold, hvor det er relevant.
51. Udstedere af ART'er bør til enhver tid opretholde tilstrækkelig substans og ikke blive "skuffeselskaber". De bør således:
 - a. til enhver tid opfylde alle betingelser for deres tilladelse, herunder ledelsesorganets effektive varetagelse af dets ansvarsområder, jf. afsnit I i disse retningslinjer
 - b. fastholde en klar og gennemsigtig organisatorisk ramme og struktur, der gør dem i stand til at sikre overholdelse af lov- og reguleringskrav, jf. afsnit 4
 - c. hvor interne kontrolfunktioners operationelle opgaver outsources, føre passende tilsyn og være i stand til at styre de risici, der opstår ved outsourcing af kritiske eller vigtige funktioner
 - d. have tilstrækkelige ressourcer og tilstrækkelig kapacitet til at sikre overholdelse af litra a) til c).

Del IV – Risikokultur og forretningsadfærd

7. Risikokultur

52. En forsvarlig, omhyggelig og konsekvent risikokultur bør være et centralt element i udstedere af ART'ers effektive risikostyring og bør sætte udstederne i stand til at træffe velfunderede og informerede beslutninger, der er i overensstemmelse med deres risikostrategi og risikoappetit.
53. Udstedere af ART'er bør udvikle en integreret risikokultur på udstederniveau baseret på fuldt kendskab til og et holistisk syn på de risici, de er eller kan blive udsat for, herunder ESG-risici, risici for indehavere af aktiver, for markeder, operationelle risici, risiko for hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, likviditetsrisici og de risici, der er forbundet med investering af reserven af aktiver, risikoen for udstederen af ART'er selv, og hvordan risiciene styres, under hensyntagen til udstederens risikotolerance og de interessekonflikter, der kan opstå som følge af den indbyrdes forbundethed, der er mellem aktører i kryptoøkosystemet.
54. Udstedere af ART'er bør gennem politikker, kommunikation og uddannelse af medarbejderne udvikle en risikokultur vedrørende udstederens aktiviteter, strategi og risikoprofil og bør tilpasse kommunikation og uddannelse af medarbejdere, så der tages højde for medarbejdernes ansvar med hensyn til risikosøgning og risikostyring.
55. Medarbejderne bør være fuldt ud klar over deres ansvar i forbindelse med risikostyring. Risikostyring bør ikke være begrænset til risikospecialister eller interne kontrolfunktioner. Forretningsområder og -enheder bør, under ledelsesorganets tilsyn, være de primært ansvarlige for den daglige styring af risici i overensstemmelse med udstederen af ART'ers politikker, procedurer og kontrolforanstaltninger, under hensyntagen til udstederens risikotolerance og -appetit.
56. En stærk risikokultur bør omfatte, men er ikke nødvendigvis begrænset til:
 - a. Ledelsen går forrest: Ledelsesorganet bør være ansvarligt for at fastsætte og kommunikere udstederens kerneværdier og forventninger. Ledelsesorganets medlemmers adfærd bør afspejle disse værdier. Ledelsesorganet bør bidrage til den interne kommunikation af kerneværdier og forventninger til medarbejderne. Medarbejderne bør handle i overensstemmelse med alle gældende love og forskrifter og straks eskalere konstateret manglende overholdelse hos eller uden for udstederen (f.eks. til den kompetente myndighed gennem en whistleblowerproces).
 - b. Ansvarlighed: Relevante medarbejdere på alle niveauer bør have kendskab til og forstå udstederen af ART'ers kerneværdier og, i det omfang, det er nødvendigt for den pågældende medarbejders funktion, udstederens risikotolerance og -appetit. De bør kunne varetage deres funktioner og være bevidste om, at de vil blive holdt ansvarlige for deres handlinger, når det gælder udstederen af ART'ers risikoadfærd.

- c. Effektiv kommunikation og konstruktiv udfordring: En forsvarlig risikokultur bør fremme et miljø med åben kommunikation og konstruktiv udfordring, hvor beslutningsprocesser tilskynder til en bred vifte af synspunkter, giver mulighed for at teste den nuværende praksis, tilskynder til en konstruktiv og kritisk adfærd hos medarbejderne og fremmer et miljø præget af åbent og konstruktivt engagement i hele organisationen.
- d. Incitament: Passende incitament bør spille en central rolle i at tilpasse risikoadfærd til udstederen af ART'ers risikoprofil og langsigtede interesser, især for udstedere af signifikante ART'er.

8. Virksomhedsværdier og adfærdskodeks

- 57. Ledelsesorganet bør udvikle, indføre, overholde og fremme høje etiske og faglige standarder under hensyntagen til udstederen af ART'ers specifikke behov og karakteristika, og bør sikre gennemførelsen af sådanne standarder (gennem en adfærdskodeks eller et lignende instrument). Det bør ligeledes føre tilsyn med, at disse standarder efterleves af medarbejderne. Ledelsesorganet kan, hvor det er relevant, indføre og gennemføre udstederen af ART'ers standarder på koncernniveau eller fælles standarder udarbejdet af foreninger eller andre relevante organisationer.
- 58. Udstedere af ART'er bør sikre, at medarbejdere ikke forskelsbehandles på grund af køn, race, hudfarve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering.
- 59. De politikker, der føres af udstedere af signifikante ART'er, bør være kønsneutrale¹⁰. Dette omfatter, men er ikke begrænset til, aflønning, ansættelsespolitik, karriereudvikling og planer for generationsskifte, adgang til uddannelse og mulighed for at søge interne ledige stillinger. Udstedere af ART'er bør sikre lige muligheder¹¹ for alle medarbejdere uanset deres køn, herunder med hensyn til karriereperspektiver, og sigte mod at forbedre repræsentationen af det underrepræsenterede køn i stillinger inden for ledelsesorganet. Udstedere af signifikante ART'er bør holde øje med udviklingen, når det gælder kønsbestemte lønforskelle.
- 60. De standarder, der gennemføres, bør sigte mod at forbedre udstederen af ART'ers robuste ledelsesordninger og begrænse de risici, som udstederen er udsat for, navnlig operationelle og omdømmerisici, som kan have stor negativ indvirkning på en udsteder af ART'ers rentabilitet og bæredygtighed i form af bøder, sagsomkostninger, restriktioner pålagt af kompetente

¹⁰ Se de reguleringsmæssige tekniske standarder for minimumsindholdet af ledelsesordningerne for aflønningspolitikken for udstedere af signifikante ART'er i henhold til artikel 45, stk. 7, litra a), i forordning (EU) 2023/1114.

¹¹ Se også Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/54/EF af 5. juli 2006 om gennemførelse af princippet om lige muligheder for og ligebehandling af mænd og kvinder i forbindelse med beskæftigelse og erhverv.

myndigheder, andre finansielle og strafferetlige sanktioner samt tab af mærkeværdi og investortillid.

61. Ledelsesorganet bør have klare og dokumenterede politikker for, hvordan disse standarder skal efterleves. Politikkerne bør:

- a. minde medarbejderne om, at alle udstedere af ART'ers aktiviteter bør udføres i overensstemmelse med gældende ret og på grundlag af udstederens virksomhedsværdier
- b. fremme risikobevisthed gennem en stærk risikokultur i overensstemmelse med del IV, afsnit 7, formidle ledelsesorganets forventning om, at aktiviteterne ikke rækker ud over den fastsatte risikoappetit og grænser, der er fastsat af udstederen af ART'er, og medarbejdernes respektive ansvarsområder
- c. fastsætte principper for og give eksempler på acceptabel og uacceptabel adfærd, navnlig i tilknytning til finansiell fejllindberetning og uredelighed, økonomisk og finansiell kriminalitet, herunder, men ikke begrænset til svig, hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, karteldannelse, finansielle sanktioner, bestikkelse og korrupsion, markedsmanipulation, uhensigtsmæssigt salg og andre overtrædelser af forbrugerbeskyttelseslovgivningen, overtrædelse af skattelovgivningen, uanset om den finder sted direkte eller indirekte
- d. præcisere, at medarbejderne foruden at overholde lov- og reguleringskrav og interne politikker forventes at udvise ærlighed og integritet og varetage deres opgaver med fornøden dygtighed, omhu og samvittighedsfuldhed
- e. sikre, at medarbejderne er bevidste om potentielle interne og eksterne disciplinære foranstaltninger, sagsanlæg og sanktioner, der kan være en følge af uredelighed og uacceptabel adfærd.

62. Udstedere af ART'er bør overvåge efterlevelsen af sådanne standarder og sikre, at medarbejderne har kendskab hertil, f.eks. ved at tilbyde uddannelse.

Del V – Rammer og mekanismer for intern kontrol

9. Ramme for intern kontrol

63. Udstedere af ART'er bør udvikle og opretholde en kultur, der tilskynder til en positiv indstilling til risikostyring og compliance hos udstederen og en stærk og omfattende ramme for intern kontrol. Inden for denne ramme bør udstedere af ART'ers forretningsområder eller interne enheder være ansvarlige for at styre de risici, de påtager sig under udøvelsen af deres aktiviteter og have indført kontrolforanstaltninger, der har til formål at sikre overholdelse af interne og eksterne krav. Som en del af denne ramme bør udstedere af ART'er have en permanent og effektiv intern compliancefunktion, som har den nødvendige bemyndigelse, rang og adgang til ledelsesorganet til at varetage sin opgave, ligesom de bør have en ramme for risikostyring. I det omfang det er rimeligt under hensyntagen til kriterierne i del I, bør udstedere af ART'er også have en intern risikostyrings- og revisionsfunktion. Udstederen af ART'er bør altid have relevante risikostyrings- og revisionspolitikker og -procedurer.
64. Udstedere af ART'ers ramme for intern kontrol bør på individuelt grundlag tilpasses den særlige karakter af udstederens virksomhed, kompleksitet og de dermed forbundne risici, under hensyntagen til, hvor det er relevant, den koncernmæssige kontekst. Udstederen af ART'er bør i en koncernmæssig kontekst organisere udvekslingen af de nødvendige oplysninger på en måde, der sikrer, at de enkelte ledelsesorganer, forretningsområder og interne enheder, herunder de interne kontrolfunktioner, kan varetage deres opgaver.
65. Rammen for intern kontrol bør omfatte hele organisationen, herunder ledelsesorganets ansvarsområder og opgaver, og aktiviteterne i alle forretningsområder og interne enheder, herunder interne kontrolfunktioner, brug af tredjepartsleverandører og distributionskanaler.
66. En udsteder af ART'ers ramme for intern kontrol bør sikre:
- effektive og virkningsfulde transaktioner, herunder med hensyn til udstedelse af ART'er
 - tilstrækkelig identifikation, måling og begrænsning af risici, herunder operationelle risici og risici i forbindelse med IKT, i henhold til forordning (EU) 2022/2554
 - pålideligheden af indberettede finansielle og ikkefinansielle oplysninger, både internt og eksternt
 - forsvarlige administrative og regnskabsmæssige procedurer
 - overholdelse af love, forskrifter, tilsynskrav og udstederen af ART'ers interne politikker, processer, regler og beslutninger.

10. Gennemførelse af en ramme for intern kontrol

67. Ledelsesorganet bør være ansvarligt for at fastslå og overvåge hensigtsmæssigheden og effektiviteten af rammen for intern kontrol, processerne og mekanismerne og for at føre tilsyn med alle forretningsområder og interne enheder, herunder interne kontrolfunktioner (f.eks. compliance, risikostyring og intern revision, i det omfang de findes). Udstederen af ART'er bør fastlægge, opretholde og regelmæssigt opdatere relevante skriftlige politikker, mekanismer og procedurer for den interne kontrol, som bør godkendes af ledelsesorganet. Hvis der ikke er oprettet en risikostyringsfunktion, bør ledelsesorganet være ansvarligt for at fastlægge, opdatere og overvåge relevante risikostyringsprocedurer og -politikker.
68. En udsteder af ART'er bør have indført en klar, gennemsigtig og dokumenteret beslutningsproces og en klar fordeling af ansvarsområder og beføjelser inden for sin ramme for intern kontrol, herunder udstederens forretningsområder, interne enheder og interne kontrolfunktioner.
69. Udstedere af ART'er bør kommunikere disse politikker, mekanismer og procedurer til alle medarbejdere og efterfølgende hver gang, der er foretaget væsentlige ændringer.
70. De interne kontrolfunktioner bør verificere, at de politikker, mekanismer og procedurer, der er fastsat i rammen for intern kontrol, gennemføres korrekt inden for deres respektive kompetenceområder.
71. De interne kontrolfunktioner bør regelmæssigt forelægge ledelsesorganet skriftlige rapporter om identificerede alvorlige mangler. Disse rapporter bør for hver ny identificeret alvorlig mangel indeholde oplysninger om de pågældende risici, en konsekvensanalyse, henstillinger og nødvendige korrigerende tiltag. Ledelsesorganet bør følge rettidigt og effektivt op på resultaterne af de interne kontrolfunktioner og kræve passende, afhjælpende tiltag gennemført. Der bør indføres en formel opfølgningprocedure for resultater og korrigerende tiltag.

11. Ramme for risikostyring

72. Som led i den overordnede ramme for intern kontrol bør udstedere af ART'er have en holistisk ramme for risikostyring på udstederniveau, der omfatter alle deres forretningsområder og interne enheder, herunder interne kontrolfunktioner, og som i fuldt omfang indregner den økonomiske substans af alle deres risikoeksponeringer, herunder de risici, som udstederen af ART'er udgør for sig selv, indehaverne af aktiver, operationelle risici og risici i tilknytning til reserven af aktiver.

73. Rammen for risikostyring bør sætte udstederen af ART'er i stand til at træffe fuldt informerede beslutninger om alle risici, som vedkommende er eller kan blive eksponeret for, herunder IKT-risici, i henhold til forordning (EU) 2022/2554 (DORA) og¹² afsnit 12. Risikostyringsrammen bør omfatte alle risici, herunder aktuelle risici og fremtidige risici, som udstederen af ART'er kan blive udsat for. Risici bør vurderes efter "bottom up"- og "top down"-princippet, inden for og på tværs af forretningsområder eller interne enheder, under anvendelse af konsekvent terminologi og kompatible metoder på udstederniveau og, hvor det er relevant, konsolideret niveau. Alle relevante risici bør være omfattet af rammen for risikostyring med passende hensyntagen til både finansielle og ikke-finansielle risici, herunder koncentrations-, operationelle, IKT-, omdømmemæssige, retlige, adfærds- og ESG-risici. Der bør også tages hensyn til kreditrisiko, markedsrisiko, koncentrationsrisiko og likviditetsrisiko i tilknytning til reserven af aktiver.
74. En udsteder af ART'ers ramme for risikostyring bør omfatte politikker, procedurer, risikogrænser og risikokontrolforanstaltninger, der sikrer relevant, rettidig og vedvarende identifikation, måling eller vurdering, overvågning, styring, begrænsning og rapportering af risiciene i forretningsområderne og de interne enheder, på udstederniveau og, hvor det er relevant, konsolideret niveau.
75. En udsteder af ART'ers ramme for risikostyring bør give specifik vejledning i gennemførelsen af risikostrategier. Vejledningen bør i det omfang, det er relevant fastlægge og opretholde interne grænser, der er i overensstemmelse med udstederens risikotolerance og risikoappetit og stå i rimeligt forhold til udstederens forsvarlige drift, operationelle modstandsdygtighed, finansielle styrke, likviditetsbehov og strategiske mål. En udsteder af ART'ers risikoprofil bør holdes inden for de fastsatte grænser. Rammen for risikostyring bør sikre, at der i tilfælde af overtrædelse af risikogrænser findes en proces til eskalering og håndtering af overtrædelsen med en passende opfølgningssprocedure.
76. Rammen for risikostyring bør være omfattet af en uafhængig intern kontrol, f.eks. udført af den interne revisionsfunktion, og bør revurderes løbende i forhold til udstederen af ART'ers risikotolerance og risikoappetit.
77. Der bør etableres regelmæssige og gennemsigtige indberetningsmekanismer, således at udstederen af ART'ers ledelsesorgan og alle relevante enheder rettidigt får adgang til rapporter på en rettidig, præcis, kortfattet, forståelig og hensigtsmæssig måde og kan dele relevante oplysninger om identifikation, måling, vurdering, overvågning og styring af risici. Indberetningsrammen bør være veldefineret og dokumenteret.
78. Effektiv kommunikation og bevidsthed om risici og risikostrategien er afgørende for hele risikostyringsprocessen, herunder kontrol- og beslutningsprocesserne, og er med til at forhindre, at der bliver taget beslutninger, der utilsigtet kan øge risikoniveauerne. Effektiv

¹² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/2554 af 14. december 2022 om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor: [Publikationskontoret \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj).

risikorapportering indebærer en grundig intern vurdering og kommunikation af risikostrategien og relevante risikodata, både horisontalt på udstederniveau og vertikalt i ledelseskæden.

12. Operationel risikostyring og operationel modstandsdygtighed

79. En udsteder af ART'er bør have en passende ramme for styring af operationelle risici og en ramme for operationel modstandsdygtighed. Dette omfatter effektive politikker og processer til at:
- a. identificere, vurdere, evaluere, overvåge, indberette og begrænse operationelle risici rettidigt
 - b. identificere og beskytte sig selv mod trusler og potentielle driftsforstyrrelser, reagere på og tilpasse sig samt blive genoprettet efter og lære af forstyrrende hændelser for at minimere disses indvirkning på varetagelsen af kritiske eller vigtige funktioner¹³.
80. En udsteder af ART'ers ledelsesorgan bør som led i rammen for risikostyring godkende strategier, politikker og processer for styring af operationel risiko og operationel modstandsdygtighed, herunder risikoappetit med hensyn til rammen for operationel risiko og risikotolerance med hensyn til forstyrrelse af kritiske eller vigtige funktioner¹⁴. Disse strategier, politikker og processer bør regelmæssigt gennemgås og opdateres efter behov.
81. Ledelsesorganet sikrer, at disse politikker og processer gennemføres, integreres fuldt ud i udstederen af ART'ers overordnede ramme for risikostyring, herunder risikoen i forbindelse med brug af tredjepartsenheder, og kommunikeres til relevante medarbejdere.
82. En udsteder af ART'er bør foretage en klar fordeling af ansvaret for vurderings- og styringssystemet for operationel risiko og operationel modstandsdygtighed.
83. En udsteder af ART'er bør identificere sin eksponering for operationel risiko, spore relevante data om operationel risiko, herunder data om væsentlige tab, og udføre scenarieanalyser.
84. Udstederen af ART'er bør identificere sine kritiske operationer, i overensstemmelse med sin tilgang til operationel modstandsdygtighed, og kortlægge de personer, teknologier, processer, data, faciliteter, tredjeparter, herunder koncerninterne enheder, og de forbindelser og indbyrdes afhængighedsforhold mellem dem, der er nødvendige for varetagelsen af kritiske eller vigtige funktioner i en business-as-usual-situation og under forstyrrelser.
85. Rammen for styring af operationel risiko og operationel modstandsdygtighed bør være genstand for regelmæssige kontroller udført af interne eller eksterne revisorer med den nødvendige viden til at foretage sådanne kontroller. Rammen for styring af operationel risiko

¹³ BCBS Principles for Operational Resilience, marts 2021, <https://www.bis.org/bcbs/publ/d516.pdf>

¹⁴ Tolerance for forstyrrelse er det niveau af forstyrrelse fra enhver type operationel risiko, som en udsteder er villig til at acceptere givet en række alvorlige, men plausible scenarier.

og rammen for operationel modstandsdygtighed bør struktureres med tilstrækkelige og relevante menneskelige og tekniske ressourcer. Udstederen af ART'ers system til vurdering af operationel risiko og operationel modstandsdygtighed bør være fuldt integreret i udstederens ramme for risikostyring.

86. Der bør indføres et system for indberetning til ledelsesorganet, som omfatter relevante rapporter om operationel risiko og operationel modstandsdygtighed fra relevante funktioner hos udstederen af ART'er. Udstederen af ART'er bør råde over procedurer til straks at træffe relevante foranstaltninger, hvor det er relevant.
87. Udstederen af ART'er bør identificere og vurdere den operationelle risiko, der er forbundet med udstederen af ART'ers aktiviteter, processer og systemer, for at sikre, at der er fuldt kendskab til de iboende risici.
88. Med hensyn til del I om anvendelse af proportionalitetsprincippet bør udstedere af ART'er identificere, analysere og måle en række scenarier, herunder hændelser med lav sandsynlighed og høj alvorlighed, hvoraf nogle kan medføre store operationelle tab. Input til scenarieanalysen omfatter relevante data om interne og eksterne tab, oplysninger fra selvevalueringer, ekspertudtalelser, rammen for intern kontrol, fremadskuende parametre, kerneårsagsanalyser og procesrammen, alt efter hvad der er relevant. Scenarieanalyseprocessen bør anvendes til at udvikle en række konsekvenser af potentielle hændelser, herunder konsekvensvurderinger til risikostyringsformål, som supplement til andre værktøjer baseret på historiske data eller aktuelle risikovurderinger.
89. Henset til del I kan udstedere af ART'er anvende kvalitative risikovurderingsmetoder, mens udstedere af signifikante ART'er bør have en mere sofistikeret tilgang, herunder, hvor det er relevant, brug af data om interne og eksterne tab som grundlag for scenarieanalysen.

12.1 Godkendelse af nyt produkt, nyt system og ny proces

90. Udstederen af ART'er bør have indført politikker og procedurer til vurdering og godkendelse af nye produkter, processer og systemer, herunder om ny ART-udstedelse og dermed forbundne processer og systemer.
91. Godkendelsesprocessen bør tage højde for alle risici, herunder juridiske risici og IKT-risici, i forbindelse med indførelse af nye produkter og implementering af nye processer og systemer, og omfatte risici vedrørende mennesker, processer, systemer og eksterne hændelser.
92. Godkendelsesprocessen bør også tage hensyn til virkningerne på varetagelsen af kritiske eller vigtige funktioner og på disses indbyrdes forbindelser og afhængigheder samt på ændringer i udsteder af ART'ernes profil vedrørende operationel risiko, herunder ændringer i risikoen relateret til eksisterende produkter eller aktiviteter, de nødvendige interne kontroller, risikostyringsprocesser og risikobegrænsning.

93. Udstederen af ART'er bør sikre, at udviklingen i de risici, der over tid knytter sig til nye produkter, systemer og processer, vurderes i hele et produkts, en aktivitets eller en tjenestes livscyklus.
94. Udstedere af ART'er bør have et stærkt internt kontrolsystem jf. del V, også med hensyn til nye produkter, processer og systemer for at sikre, at udstederen af ART'ers transaktioner er effektive og virkningsfulde, at udstederen af ART'er beskytter sin reserve af aktiver, udarbejder pålidelige oplysninger og overholder gældende love og forskrifter.

12.2 Styring af IKT-risici

95. Udstedere af ART'er bør etablere en ramme for styring af IKT-risici i overensstemmelse med de krav, der er defineret i forordning (EU) 2022/2554. I den forbindelse bør udstedere af ART'er råde over en intern ledelses- og kontrolramme, der sikrer effektiv og forsigtig styring af IKT-risici med henblik på at sikre et højt niveau af digital, operationel modstandsdygtighed.¹⁵

12.3 Aftaler med tredjepartsenheder om drift af reserven af aktiver, investering af reserven af aktiver, opbevaring af reserven af aktiver eller distribution af de aktivbaserede tokens til offentligheden

96. Ledelsesorganet for en udsteder af ART'er, der har indført ordninger med tredjepartsenheder til drift af reserven af aktiver, til investering af reserven af aktiver, til opbevaring af reserven af aktiver eller, hvor det er relevant, til distribution af de aktivbaserede tokens til offentligheden, eller som planlægger at indgå sådanne ordninger, bør godkende, regelmæssigt gennemgå og opdatere en politik om kravene til operationel afhængighed af disse tredjepartsenheder og sikre deres gennemførelse på individuelt niveau og, hvor det er relevant, på koncernniveau.
97. Politikken bør indeholde de vigtigste faser af disse tredjepartsordningers livscyklus og fastlægge principper, ansvarsområder og processer i forbindelse med brugen af tredjeparter. Politikken bør som minimum omfatte følgende:
- a. ledelsesorganets ansvarsområder, herunder dets inddragelse i beslutningsprocessen, hvor det er relevant
 - b. inddragelse af forretningsområder, interne kontrolfunktioner og andre personer i forbindelse med disse ordninger
 - c. planlægning og strukturering af tredjepartordninger, herunder definition af forretningsmæssige krav vedrørende brug af tredjeparter

¹⁵ Der henvises til forordning (EU) 2022/2554, EUT L 333 af 27.12.2022, s. 1-79.

- d. risikoafdækning, -vurdering og -styring, jf. afsnit 11
 - e. due diligence-kontrol af potentielle tredjeparter
 - f. politikker og procedurer til at identificere, forebygge, håndtere og offentliggøre interessekonflikter, jf. artikel 32 i forordning (EU) 2023/1114
 - g. planlægning af forretningskontinuitet og for at sikre udstederen af ART'ers operationelle modstandsdygtighed i tilfælde af en drifts- eller anden forstyrrelse hos en tredjepartsenhed, der påvirker udførelsen af kritiske operationer. Udstederen af ART'ers forretningskontinuitets- og exitplaner bør vurdere substituerbarheden af den tredjepartsenhed, som udstederen gør brug af til kritiske operationer, og andre brugbare alternativer, der kan fremme operationel modstandsdygtighed i tilfælde af et udfald hos en tredjepartsenhed, f.eks. tilbagetagelse af aktiviteten;
 - h. godkendelsesproces for nye ordninger
 - i. gennemførelse, overvågning og administration af disse ordninger, herunder løbende vurdering af tredjepartsenhedernes resultater, for at sikre, at forholdet fortsat ligger inden for udstederen af ART'ers risikoappetit og -tolerance med hensyn til forstyrrelser, der rammer kritiske operationer og centrale forretningsområder
 - j. procedurer for modtagelse af underretning om og håndtering af ændringer i en ordning foretaget af tredjepartsenheder
 - k. uafhængig kontrol og revision af overholdelsen af retlige og forskriftsmæssige krav og politikker
 - l. processer for forlængelse af ordninger med tredjepartsenheder
 - m. dokumentation og opbevaring af dokumentation
 - n. exitstrategier og opsigelsesprocesser, herunder et krav om en dokumenteret exitplan for hver ordning med en tredjepartsenhed, hvor et sådant exit anses for muligt under hensyntagen til eventuelle driftsforstyrrelser eller uventet opsigelse af en aftale.
98. Udstedere af ART'er bør vurdere den potentielle indvirkning af ordninger med tredjepartsenheder på deres operationelle risiko og operationelle modstandsdygtighed, jf. afsnit 12 og bør tage hensyn til vurderingsresultaterne, når de beslutter, om en funktion skal varetages af en tredjepartsenhed, og bør tage passende skridt til at undgå unødvendige yderligere operationelle risici, før de indgår aftale om sådanne ordninger.
99. I risikovurderingen bør udstederen af ART'er også tage hensyn til de forventede fordele og omkostninger ved den foreslåede ordning, herunder en afvejning af risici, der kan begrænses eller styres bedre mod risici, der kan opstå som følge af den foreslåede ordning, idet der som

minimum tages hensyn til de foranstaltninger, som udstederen af ART'er og tjenesteudbyderen har gennemført for at styre og begrænse disse risici.

100. I forbindelse med udførelsen af risikovurderingen forud for brugen af en tredjepartsenhed og under løbende overvågning af tredjepartsenhedens resultater bør udstederen af ART'er som minimum:

- a. identificere og klassificere de relevante funktioner og dermed forbundne data og systemer ud fra følsomhed, kritikalitet og påkrævede beskyttelsesforanstaltninger
- b. foretage en grundig risikobaseret analyse af funktionerne og dermed forbundne data og systemer, der tages i betragtning i forbindelse med ordningen, og håndtere potentielle risici, navnlig operationelle risici, herunder underleverandørrisici, juridiske risici, IKT-risici, compliancerisici og omdømmerisici, og de tilsynsmæssige begrænsninger i forbindelse med de lande, hvortil tjenesterne leveres eller kan leveres
- c. overveje de geografiske afhængighedsforhold og styringen af dermed forbundne risici. Sådanne risici kan vedrøre de økonomiske, finansielle, politiske, juridiske og regulatoriske forhold i den eller de jurisdiktioner, hvor den pågældende tjeneste vil blive leveret.

101. Inden der indgås en aftale med en tredjepart, og under hensyntagen til risiciene, herunder operationelle risici og modpartsrisici, bør udstedere af ART'er i deres udvælgelses- og vurderingsproces sikre, at tredjepartsenheden er egnet.

102. Udstedere af ART'er bør sikre, at tredjepartsenheden har et tilfredsstillende forretningsmæssigt omdømme, relevante og hensigtsmæssige muligheder, ekspertise, kapacitet, ressourcer (f.eks. menneskelige, IT-mæssige, finansielle), organisatorisk struktur og, hvor det er relevant, den eller de påkrævede myndighedstilladelser eller registreringer til at varetage funktionen pålideligt og professionelt for at opfylde sine forpligtelser i kontraktudkastets løbetid.

103. Yderligere faktorer, der skal tages i betragtning ved udførelsen af due diligence vedrørende en potentiel tredjepartsenhed, omfatter, men er ikke begrænset til:

- a. tredjepartsenhedens forretningsmodel, art, omfang, kompleksitet, finansielle situation, ejerskab og koncernstruktur
- b. de langsigtede relationer med tredjepartsenheden, der allerede er blevet vurderet, og som udfører tjenester for udstederen af ART'er
- c. graden af substituerbarhed af tjenesten og tjenesteudbyderen, herunder muligheden for at forlade tredjepartsaftalen og enten skifte til en anden tjenesteudbyder eller

tilbagetage den kritiske tjeneste eller en sådan substitutions potentielle indvirkning på udstederen af ART'ers kritiske operationer

d. hvorvidt tjenesteudbyderen er underlagt de kompetente myndigheders tilsyn.

104. Udstedere af ART'er bør tage passende skridt til at sikre, at tjenesteudbyderen handler i overensstemmelse med deres værdier og adfærdskodeks.
105. Udstedere af ART'er bør til enhver tid sikre, at den tredjepart, de gør brug af til at distribuere ART'er til offentligheden, overholder de procedurer, der sikrer overholdelse af forpligtelserne i forbindelse med forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme i henhold til direktiv (EU) 2015/849 og, hvor det er relevant, forordning (EU) 2023/1113 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler og visse former for kryptoaktiver. Tredjepartsenheden bør i sine interne kontrolsystemer sikre løbende overholdelse af forpligtelserne vedrørende forebyggelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme i henhold til direktiv (EU) 2015/849 og, hvor det er relevant, forordning (EU) 2023/1113 om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler og ved overførsler af visse kryptoaktiver.

13. Interne kontrolfunktioner

106. De interne kontrolfunktioner bør omfatte en effektiv og permanent intern compliancefunktion og, hvor det er relevant og rimeligt, under hensyntagen til kriterierne i del I, en risikostyringsfunktion og en intern revisionsfunktion. Hvis udstederne af ART'er ikke opretter og opretholder en risikostyringsfunktion og en intern revisionsfunktion, bør de efter anmodning kunne påvise, at de politikker og procedurer, der er vedtaget og gennemført for en intern kontrolramme, opnår samme resultat som retningslinjerne i denne del V.
107. Udstedere af signifikante ART'er opfordres til at oprette en intern risikostyringsfunktion og en intern revisionsfunktion. Hvis udstederen af ART'er ikke opretter en intern risikostyringsfunktion (RMF) eller en intern revisionsfunktion (IAF), ligger ansvaret for disse funktioner som beskrevet i disse retningslinjer hos ledelsesorganet, som kan uddelegere de operationelle opgaver internt eller eksternt til en tredjepartsleverandør, f.eks. i form af outsourcing¹⁶.

13.1 Ansvarlige for de interne kontrolfunktioner

108. Der bør udpeges ansvarlige for interne kontrolfunktioner på et hierarkisk passende niveau, der sikrer, at de har den nødvendige bemyndigelse og rang til at opfylde deres forpligtelser. Den ansvarlige for compliance og, hvis sådanne er oprettet, de ansvarlige for risikostyringsfunktionen og den interne revisionsfunktion bør rapportere til og være direkte ansvarlige over for ledelsesorganet, og deres resultater bør gennemgås af ledelsesorganet.

¹⁶ Der er stadig mulighed for at outsource operationelle complianceopgaver.

109. De ansvarlige for de interne kontrolfunktioner bør om nødvendigt kunne få adgang til og rapportere direkte til ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion for at rejse problemstillinger og advare tilsynsfunktionen, hvor det er relevant, hvis en specifik udvikling påvirker eller kan påvirke udstederen af ART'er. Dette bør ikke hindre de ansvarlige for interne kontrolfunktioner i ligeledes at rapportere ad de normale kanaler.
110. Udstedere af ART'er bør have indført dokumenterede processer for besættelse af posten som ansvarlig for en intern kontrolfunktion og for dennes fratagelse af sine ansvarsområder. De ansvarlige for interne kontrolfunktioner bør aldrig afsættes fra posten uden forudgående godkendelse fra ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion, hvor en sådan er oprettet.

13.2 Interne kontrolfunktioners uafhængighed

111. Følgende betingelser bør være opfyldt, for at de interne kontrolfunktioner kan anses for at arbejde uafhængigt.
- a. Deres medarbejdere udfører ingen driftsmæssige opgaver, der ligger inden for rammerne af de aktiviteter, som de interne kontrolfunktioner skal overvåge og kontrollere, medmindre det påvises, at de interne kontrolfunktioner, henset til kriterierne som anført i del I for anvendelsen af proportionalitetsprincippet, fortsat er effektive. I så fald bør udstedere af ART'er vurdere, om effektiviteten af deres interne kontrolfunktioner er kompromitteret.
 - b. De er, hvor det er relevant, organisatorisk adskilt fra de aktiviteter, som det påhviler dem at overvåge og kontrollere.
 - c. Aflønningen af de interne kontrolfunktioners medarbejdere bør ikke være knyttet til udførelsen af de aktiviteter, som den interne kontrolfunktion overvåger og kontrollerer, og bør ikke på anden måde kunne antages at påvirke medarbejdernes objektivitet¹⁷.

13.3 Interne kontrolfunktioners ressourcer

112. De interne kontrolfunktioner bør råde over tilstrækkelige ressourcer. Under hensyntagen til anvendelsen af proportionalitetsprincippet som fastsat i del I bør de råde over et tilstrækkeligt antal kvalificerede medarbejdere med relevante kompetencer, viden og erfaring. Medarbejderne bør opkvalificeres regelmæssigt og modtage uddannelse efter behov.
113. De interne kontrolfunktioner bør råde over relevante IKT-systemer og -støtte med adgang til de interne og eksterne oplysninger, der er nødvendige for at varetage deres ansvarsområder. De bør have adgang til alle nødvendige oplysninger vedrørende alle forretningsområder og

¹⁷ Jf. også EBA's retningslinjer vedrørende forsvarlige aflønningspolitikker på <https://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/remuneration/guidelines-on-sound-remuneration-policies>.

relevante datterselskaber, der indebærer en risiko, navnlig hvis disse potentielt kan medføre væsentlige risici for udstederen af ART'er.

14. Risikostyringsfunktion

114. I det omfang der er oprettet en risikostyringsfunktion (RMF), bør den dække på udstederniveau. Risikostyringsfunktionen bør have relevant bemyndigelse, rang og ressourcer, under hensyntagen til de i del I anførte proportionalitetskriterier, til at gennemføre risikopolitikker og rammen for risikostyring, jf. afsnit 11.
115. Risikostyringsfunktionen bør, hvor det er nødvendigt, have direkte adgang til ledelsesorganet i dettes tilsynsfunktion, hvis en sådan er oprettet.
116. Risikostyringsfunktionen bør have adgang til alle forretningsområder og andre interne enheder, der potentielt kan medføre en risiko.
117. Medarbejdere i risikostyringsfunktionen bør være i besiddelse af tilstrækkelig viden, kompetence og ekspertise med hensyn til risikostyringsteknikker og -procedurer samt markeder og produkter og have adgang til regelmæssig uddannelse.
118. I det omfang der er oprettet en risikostyringsfunktion, bør denne være en central organisatorisk funktion hos udstederen af ART'er, der er struktureret på en sådan måde, at den kan gennemføre risikopolitikker og kontrollere rammen for risikostyring. Risikostyringsfunktionen bør spille en central rolle i at sikre, at udstederen af ART'er har indført effektive processer for risikostyring. Risikostyringsfunktionen bør være aktivt involveret i alle væsentlige beslutninger vedrørende risikostyring. I en koncern bør risikostyringsfunktionen, hvis en sådan er oprettet, i det EU-baserede moderselskab kunne give en helhedsorienteret vurdering af alle risici og sikre, at risikostrategien følges.
119. Risikostyringsfunktionen bør levere relevante uafhængige oplysninger, analyser og ekspertvurderinger om risikoeksponeringer, samt rådgivning om forslag stillet og risikobeslutninger truffet af forretningsområder eller interne enheder, og bør underrette ledelsesorganet om, hvorvidt disse oplysninger og denne rådgivning matcher udstederen af ART'ers risikoprofil. Risikostyringsfunktionen kan foreslå forbedringer af rammen for risikostyring og korrigerende foranstaltninger til at afhjælpe overtrædelser af risikopolitikker, -procedurer og -grænser.

14.1 Risikostyringsfunktionens rolle med hensyn til risikostrategi og -beslutninger

120. Risikostyringsfunktionens inddragelse i beslutningsprocesser bør sikre, at risikobetragtninger indgår deri i tilstrækkeligt omfang. Ansvar for de beslutninger, der træffes, ligger dog fortsat hos forretningsenhederne og de interne enheder og i sidste instans hos ledelsesorganet.

14.2 Risikostyringsfunktionens rolle med hensyn til væsentlige ændringer

121. Inden der træffes beslutninger om væsentlige ændringer i produkter, processer eller systemer eller ekstraordinære transaktioner, bør risikostyringsfunktionen inddrages i vurderingen af virkningen af sådanne ændringer på udstederen af ART'er og bør rapportere om sine konklusioner direkte til ledelsesorganet, inden der træffes en beslutning.
122. Risikostyringsfunktionen bør vurdere, hvordan de identificerede risici kan påvirke udstederen af ART'ers evne til at styre sin risikoprofil og de risici, der er forbundet med reserven af aktiver.

14.3 Risikostyringsfunktionens rolle med hensyn til identifikation, måling, vurdering, styring, begrænsning, overvågning og rapportering af risici

123. Risikostyringsfunktionen bør sikre passende gennemførelse af risikostyringsrammen, og at alle risici identificeres, vurderes, måles, overvåges, styres og rapporteres korrekt af de relevante enheder hos udstederen af ART'er.
124. Risikostyringsfunktionen bør sikre, at identifikation og vurdering ikke kun er baseret på kvantitative oplysninger eller modeloutput, men også inddrager kvalitative metoder. Risikostyringsfunktionen bør holde ledelsesorganet underrettet om de antagelser, der lægges til grund for, og potentielle mangler i, værktøjerne og metoderne til kvantificering af risici, herunder modeller og analyser.
125. Risikostyringsfunktionen bør sikre, at transaktioner med nærtstående parter kontrolleres, og at de risici, de udgør for udstederen af ART'er, identificeres og vurderes korrekt.
126. Risikostyringsfunktionen bør sikre, at alle identificerede risici overvåges effektivt af forretningsområderne eller de interne enheder.

127. Risikostyringsfunktionen bør regelmæssigt overvåge udstederen af ART'ers aktuelle risikoprofil, holde den op mod de strategiske mål og risikoappetitten samt rapportere resultaterne, således at ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion kan træffe beslutninger og i dets tilsynsfunktion kan udfordre konstruktivt.
128. Risikostyringsfunktionen bør analysere tendenser og afdække nye risici eller risici i fremvækst og øgede risici som følge af ændrede omstændigheder og forhold. Den bør ligeledes regelmæssigt gennemgå aktuelle risikoresultater i forhold til tidligere skøn (dvs. backtesting) for at vurdere og forbedre nøjagtigheden og effektiviteten af risikovurderingsmetoderne og risikostyringsprocessen.
129. Risikostyringsfunktionen bør vurdere mulige måder, hvorpå identificerede risici kan begrænses. Risikorapporteringen til ledelsesorganet bør omfatte forslag til relevante foranstaltninger til begrænsning af risici.

14.4 Risikostyringsfunktionens rolle med hensyn til risikoappetit og risikogrænser

130. Risikostyringsfunktionen bør foretage en uafhængig vurdering af brud på risikoappetitten eller risikogrænser. Risikostyringsfunktionen bør underrette de berørte forretningsområder eller interne enheder samt ledelsesorganet om dette og anbefale mulige afhjælpningsforanstaltninger. Risikostyringsfunktionen bør rapportere direkte til ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion, når bruddet er væsentligt, uden at dette berører risikostyringsfunktionens mulighed for at rapportere til andre interne funktioner.
131. Risikostyringsfunktionen bør spille en central rolle med hensyn til at sikre, at der træffes beslutning om dens anbefaling på det relevante niveau, at den efterleves af de relevante forretningsområder og i relevant omfang rapporteres til ledelsesorganet og et eventuelt nedsat risikoudvalg.

14.5 Ansvarlig for risikostyringsfunktionen

132. Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen, hvis en sådan er oprettet, bør være ansvarlig for at levere sammenhængende og forståelig information om risici og for at rådgive ledelsesorganet og derved gøre det muligt for ledelsesorganet at kende og forstå udstederen af ART'ers overordnede risikoprofil. Hvor der ikke er oprettet en uafhængig funktion, har de medarbejdere, der er ansvarlige for risikostyringsprocedurerne, eller medlemmerne af ledelsesorganet direkte ansvaret for risikostyringsfunktionen.
133. Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen bør have tilstrækkelig ekspertise, uafhængighed og anciennitet til konstruktivt at udfordre beslutninger, der påvirker en udsteder af ART'ers risikoeksponering. Hvis den ansvarlige for risikostyringsfunktionen ikke er medlem af ledelsesorganet, bør udstederen af ART'er, under hensyntagen til proportionalitetsprincippet, jf. del I, udpege en uafhængig ansvarlig for

risikostyringsfunktionen, som ikke har ansvar for andre funktioner, og som rapporterer direkte til ledelsesorganet. Hvis det ikke er rimeligt at udpege en person, som alene skal varetage rollen som ansvarlig for risikostyringsfunktionen, kan denne funktion, under hensyntagen til proportionalitetsprincippet, jf. del 1, kombineres med rollen som ansvarlig for compliancefunktionen eller varetages af en anden ledende medarbejder, forudsat at der ikke foreligger en interessekonflikt mellem de opgaver, der skal udføres. Den pågældende medarbejder bør altid have relevant bemyndigelse, rang og uafhængighed (f.eks. være leder af den juridiske afdeling).

134. Lederen af risikostyringsfunktionen bør være i stand til konstruktivt at udfordre beslutninger truffet af udstederens ledelse og ledelsesorgan, og begrundelsen for indsigelser bør dokumenteres formelt. Såfremt en udsteder af ART'er ønsker at tildele den ansvarlige for risikostyringsfunktionen ret til at nedlægge veto mod beslutninger (f.eks. en kredit- eller investeringsbeslutning eller fastlæggelsen af en grænse) truffet på niveauer under ledelsesorganet, bør udstederen præcisere omfanget af en sådan vetoret, eskalerings- eller klageprocedurerne, og hvordan ledelsesorganet vil blive involveret.
135. Udstedere af ART'er bør fastsætte skærpede processer for godkendelse af beslutninger, hvor den ansvarlige for risikostyringsfunktionen har afgivet en negativ vurdering. Ledelsesorganet bør i sin tilsynsfunktion kunne kommunikere direkte med lederen af risikostyringsfunktionen om centrale risikospørgsmål, herunder udvikling, der kan være uforenelig med udstederen af ART'ers risikostrategi og risikoappetit, og lederen af risikostyringsfunktionen bør kunne indberette væsentlige betænkeligheder direkte til ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion.

15. Compliancefunktion

136. Udstedere af ART'er bør oprette en permanent og effektiv compliancefunktion til at håndtere compliancerisikoen og bør udpege en person til at være ansvarlig for denne funktion på tværs af enhedens aktiviteter (den complianceansvarlige).
137. Rollen som complianceansvarlig kan, under hensyntagen til proportionalitetsprincippet, jf. del I, kombineres med rollen som ansvarlig for risikostyringsfunktionen eller, hvor det ikke er rimeligt at udpege en person kun til denne funktion, udføres af en anden ledende medarbejder (f.eks. lederen af en juridisk afdeling), forudsat at der ikke er interessekonflikt mellem de opgaver, der skal udføres.
138. Medarbejdere i compliancefunktionen bør være i besiddelse af relevant viden, kompetence og ekspertise med hensyn til compliance og relevante procedurer og bør have adgang til regelmæssig uddannelse.

139. Ledelsesorganet i dets tilsynsfunktion bør føre tilsyn med gennemførelsen af en veldokumenteret compliancepolitik, der bør kommunikeres til alle medarbejdere. Udstedere af ART'er bør udforme en proces for løbende vurdering af ændringer i de love og forskrifter, der finder anvendelse på deres aktiviteter.
140. Compliancefunktionen bør vejlede ledelsesorganet om foranstaltninger, der skal træffes for at sikre overholdelse af gældende love, bestemmelser, forskrifter og standarder, og bør vurdere den mulige virkning af eventuelle ændringer i de retlige eller reguleringsmæssige rammebetingelser på udstederen af ART'ers aktiviteter og complianceramme.
141. Compliancefunktionen bør sikre, at complianceovervågningen foretages på grundlag af et struktureret og veldefineret program for complianceovervågning, og at compliancepolitikken overholdes. Compliancefunktionen bør rapportere til ledelsesorganet og i relevant omfang kommunikere med risikostyringsfunktionen om udstederen af ART'ers compliancerisiko og styringen heraf. Compliancefunktionen og risikostyringsfunktionen bør samarbejde og udveksle oplysninger efter behov med henblik på varetagelsen af deres respektive opgaver. Compliancefunktionens konklusioner bør indgå i ledelsesorganets og risikostyringsfunktionens beslutningsprocesser.
142. Udstedere af ART'er bør træffe passende foranstaltninger mod intern eller ekstern adfærd, der kan fremme eller muliggøre svig eller anden økonomisk kriminalitet og brud på tjenesteplichterne, f.eks. brud på interne procedurer eller overtrædelse af grænser.

16. Intern revisionsfunktion

143. Hvis en intern revisionsfunktion er oprettet, bør den være uafhængig og have relevant bemyndigelse, rang og ressourcer. Navnlig bør udstedere af ART'er sikre, at den interne revisionsfunktionens medarbejdere er i besiddelse af relevante kvalifikationer, og at funktionens ressourcer, navnlig dens revisionsværktøjer og risikoanalysemetoder, er relevante for udstederens størrelse og placeringer samt arten, omfanget og kompleksiteten af de risici, der er forbundet med udstederens forretningsmodel, aktiviteter, risikokultur og risikoappetit.
144. Den interne revisionsfunktion bør være uafhængig af de reviderede aktiviteter. Den interne revisionsfunktion bør derfor ikke kombineres med andre funktioner.
145. Den interne revisionsfunktion bør på grundlag af en risikobaseret tilgang uafhængigt revidere og foretage objektiv kontrol af, at alle udstederen af ART'ers aktiviteter og enheder, herunder brug af tredjepartsenheder, overholder udstederens politikker og procedurer samt eksterne reguleringsmæssige krav.
146. Den interne revisionsfunktion bør ikke være involveret i at udforme, udvælge, fastsætte eller gennemføre specifikke interne kontrolpolitikker, -mekanismer og -procedurer eller risikogrænser. Dette bør imidlertid ikke hindre ledelsesorganet i dets ledelsesfunktion i at

anmode om input fra den interne revision om spørgsmål vedrørende risiko, intern kontrol og overholdelse af gældende regler.

147. Den interne revisionsfunktion bør vurdere, om udstederen af ART'ers interne kontrolramme, jf. del V, er både effektiv og virkningsfuld. Navnlig bør den interne revisionsfunktion vurdere:
- a. relevansen af udstederen af ART'ers ledelsesramme
 - b. om eksisterende politikker og procedurer fortsat er relevante og opfylder retlige og reguleringsmæssige krav samt udstederen af ART'ers risikostrategi og risikoappetit
 - c. hvorvidt procedurerne er i overensstemmelse med gældende love og forskrifter og med ledelsesorganets beslutninger
 - d. om procedurerne gennemføres korrekt og effektivt (f.eks. transaktioners compliance, det faktiske risikoniveau osv.)
 - e. relevansen, kvaliteten og effektiviteten af de kontroller, der udføres, og den rapportering, der foretages af forretningsområderne (første forsvarslinje) og risikostyrings- og compliancefunktionen.
148. Den interne revisionsfunktion bør navnlig verificere integriteten af de processer, der sikrer pålideligheden af udstederen af ART'ers metoder og teknikker til risikokvantificering, herunder modeller. Den bør ligeledes evaluere kvaliteten og brugen af kvalitative værktøjer til identifikation og vurdering af risiko og de risikobegrænsende foranstaltninger, der er truffet.
149. Den interne revisionsfunktion bør gennemgå relevansen af processerne til udvikling af hvidbøger, disses godkendelse og de processer, hvor ART'er tilbydes offentligheden.
150. Den interne revisionsfunktion bør have uhindret adgang på udstederniveau til alle udstedere af ART'ers registre, dokumenter, oplysninger og bygninger. Dette bør omfatte adgang til ledelsesinformationssystemer og referater fra alle udvalg og beslutningstagende organer.
151. Den interne revisionsfunktion bør overholde nationale og internationale faglige standarder. Et eksempel på sådanne faglige standarder er de standarder, der er udarbejdet af Foreningen af Interne Revisorer.
152. Det interne revisionsarbejde bør udføres på grundlag af en revisionsplan og et detaljeret revisionsprogram, der følger en risikobaseret metode.

153. Der bør mindst én gang om året udarbejdes en intern revisionsplan på grundlag af de årlige mål for den interne revisionskontrol. Den interne revisionsplan bør godkendes af ledelsesorganet.
154. Alle revisionshenstillinger bør underkastes en formel opfølgningssprocedure på de relevante ledelsesniveauer, som meddeles udstederen af ART'ers ledelsesorgan og stilles til rådighed for den kompetente myndighed for at sikre og rapportere om deres effektive og rettidige afvikling.

Del VI – Ledelsessystem for forretningskontinuitet

155. Uden at det berører de gældende krav i henhold til DORA, bør udstedere af ART'er som led i gennemførelsen af deres forretningskontinuitetspolitik og -planer, der er udarbejdet i henhold til artikel 34, stk. 9, i forordning (EU) 2023/1114, indføre et forsvarligt ledelsessystem for forretningskontinuitet samt beredskabs- og genopretningsplaner for at sikre deres evne til at opretholde driften, håndtere hændelser, der kan forstyrre udførelsen af kritiske operationer i overensstemmelse med udstederen af ART'ers risikoappetit og tolerance over for forstyrrelser og for at begrænse tab og forstyrrelser i udførelsen af tjenester i tilfælde af alvorlige forretningsmæssige forstyrrelser. Udstedere af ART'er kan oprette en specifik uafhængig forretningskontinuitetsfunktion under hensyntagen til proportionalitetskriterierne, jf. del I.
156. En udsteder af ART'er er afhængig af en række kritiske ressourcer (f.eks. IT-systemer, herunder cloudtjenester, kommunikationssystemer, kernemedarbejdere og bygninger). Formålet med et ledelsessystem for forretningskontinuitet er at begrænse de driftsmæssige, finansielle, juridiske, omdømmemæssige og andre væsentlige følger af en katastrofe eller en længerevarende afbrydelse af disse ressourcer og deraf følgende forstyrrelse af udstederen af ART'ers normale forretningsdrift. Andre risikostyringsforanstaltninger kan have til formål at mindske sandsynligheden for sådanne hændelser eller at overføre de finansielle konsekvenser heraf til tredjeparter (f.eks. gennem forsikring).
157. For at oprette en forsvarlig forretningskontinuitetsplan bør en udsteder af ART'er nøje analysere risikofaktorer, og sin eksponering, for alvorlige forretningsmæssige forstyrrelser og (kvantitativt og kvalitativt) vurdere disses potentielle virkning ved hjælp af interne og/eller eksterne data og scenarieanalyse. Analysen bør teste udstederen af ART'ers evne til at udføre kritiske operationer under forstyrrelser og bør omfatte alle forretningsområder og interne enheder, herunder risikostyringsfunktionen eller risikostyringsprocedurerne, og bør tage hensyn til deres indbyrdes afhængighed. Resultaterne af analysen bør bidrage til at definere udstederen af ART'ers prioriteter og målsætninger for genoprettelse.
158. En udsteder af ART'er bør på grundlag af ovennævnte analyse udarbejde følgende:
- a. beredskabs- og forretningskontinuitetsplaner, som sikrer, at udstederen af ART'er reagerer hensigtsmæssigt i nødsituationer og kan gennemføre kritiske operationer og opretholde væsentlige data i tilfælde af en forstyrrelse i udstederens normale drift

- b. genopretningsplaner for kritiske ressourcer og kritiske eller vigtige funktioner for at muliggøre genopretning efter en forstyrrelse og gøre det muligt for udstederen af ART'er at vende tilbage til normal drift inden for en rimelig tidsramme. Enhver restrisiko fra potentielle forretningsmæssige forstyrrelser bør ligge inden for udstederen af ART'ers risikoappetit.
 - c. for andre aktiviteter, eller hvor det er umuligt at sikre opretholdelsen af kritiske væsentlige funktioner, bør udstedere af ART'er have indført procedurer for rettidig genopretning af data og funktioner og rettidig genoptagelse af aktiviteterne.
159. Beredskabs-, forretningskontinuitets- og genopretningsplaner bør være dokumenteret og nøje implementeret. Dokumentationen bør være tilgængelig i forretningsområderne, de interne enheder og risikostyringsfunktionen for medarbejdere med ansvar for risikostyringsprocedurer og bør lagres i systemer, der er fysisk adskilt og let tilgængelige i tilfælde af en nødsituation. Der bør tilbydes relevant uddannelse. Planerne bør testes og opdateres regelmæssigt. Ethvert problem eller enhver driftsforstyrrelse, der opstår i forbindelse med en test, bør dokumenteres og analyseres, og planerne bør revideres i overensstemmelse hermed.

Del VII – Gennemsigtighed

160. Strategier, politikker og procedurer bør kommunikeres til alle relevante medarbejdere på udstederniveau. Udstederen af ART'ers medarbejdere bør have kendskab til og overholde politikker og procedurer, der vedrører deres forpligtelser og ansvarsområder.
161. Ledelsesorganet bør i overensstemmelse hermed underrette og opdatere de pågældende medarbejdere om udstederen af ART'ers strategier og politikker på en klar og konsekvent måde, mindst i et omfang, der er nødvendigt for, at medarbejderne kan varetage deres specifikke opgaver. Dette kan ske gennem skriftlige retningslinjer, manualer eller andet.